

գամայն մոլորուած է եւ աւելի ստոր է քան թէ յունական եկեղեցին. մինչեւ Հայոց եկեղեցին չխափանէ իւր կաթուղիկոսութիւնը եւ լրնդունէ պապի իշտ խանութիւնը^(*) — չէ կարող հոգուոյ փրկութիւն տալ իւր ժողովրդին: Եւահա այսպիսի բառքս արտասանող մարդիկ մի քանի բոպէից յետոյ ինձ հաւատացնում էին թէ իւրեանց բոլոր կեանքը նուիրած են ազգին եւ ուրիշ զգացմունքից: Որպիսի զարմանալինմանութիւն Վիէննայի եւ Վենետիկի Մըխիթարեանց մէջ, նոյն ոգի, նոյն ուղղութիւն, նոյն կրօնամոլութիւն, նոյն յամառութիւն. ահա այստեղ է երեւում այն սոսկալի ազգեցութիւնը, որը գործում է ճիզուիտականութիւնը ամենայն տեղ՝ ուր ուրեք հասցնում է իւր գործունէութիւնը: Բայց Վենետիկի Միխիթարեանք գոնեա աւելի քաղաքավարի են նոյն միտքը յայտնող ոճերի մէջ. նոցա եկեղեցին, նոցա ժամասացութիւնը, նոցա զգեստաւորութիւնը, նոցա կենցաղավարութիւնը շատ բանով յիշեցնում է տակաւին Հայկական յատկութիւն, մինչդեռ Վիէննայի Միխիթարեանցների մէջ բոլորովին անհետացած տեսայ այդ: Եւ առհասարակ՝ հարստութեան, բարեկարգութեան, գիտնական հաստատութեանց եւ այլ շատ բաների կողմից՝ Վենետիկի վանքը անհամեմատ գերազանց է Վիէննայի վանքից:

Վ. Վ. Բ.

Խ 19/3 8-22 1878 Դ.

Պ. ՀՀՀՀՀ. Խաչ Խոջխոջոյ արք

ՆՈՒԷՐ ԱՌԱԲԵԼԵԱՆՑԻ.

Գանձակեցի հանգուցեալ Խանում Առաքելեանց բարեպաշտ այրին՝ ըստ յորդորանաց բարեկրօն Քրիգոր Քահանայի Թումանեանց՝ ինչպէս Գանձակու Հայոց գպրացաց եւ այլոց նուերներ կտակած էր, նոյնպէս յանուն եւ ի նպաստ Ս. Գէորգեան Ճեմարանի Մայր Աթոռույս Ֆ. հազէր (100) ութ. նուեր կտակած լինելով, հանգուցելոյն որդի Մեծարգոյ Պ. Աքրահամ Առաքելեանց կատարեց իւր մօր կտակը, որոյ համար եւ մեր շնորհակութիւնը կյայտնեմք՝ աղաշելով զԱստուած՝ շնորհել հանգուցեալ Խանում Առաքելեանցի հոգւոյն հանգիստ եւ երկնից սուրբ Արքայութիւնը:

Որչափ կրկին մեծ օգուտներ կքաղուին մեր համայն ազգային բարենպատակ հաստատութիւններէն՝ եթէ Առաքելեանցի նման ամեն Ճեռնհաս մեր եղբարք եւ քորք սիրեն նուերներ կտակել ի նպաստ Մայր Աթոռույս՝ Հայոց Ազգային - Հոգեւոր գպրոցաց՝ եկեղեցեաց եւ այլոց՝ միանգամայն բարեաց յիշատակներով զանձինս անմահացնելով: